

Priopćenje za javnost

Druga sjednica Nacionalnog odbora za platni promet, 20. svibnja 2025.

Nacionalni odbor za platni promet (NOPP) održao je drugu sjednicu 20. svibnja 2025. Na sjednici su sudjelovali predstavnici svih dionika NOPP-a.

Predstavnici Hrvatske narodne banke (HNB) predstavili su aktualne teme na području plaćanja male vrijednosti, i to u vezi s: obvezama i rokovima koji proizlaze iz Uredbe (EU) 2024/886 u pogledu instant kreditnih transfera u eurima, statusom razvoja rješenja za provjeru primatelja plaćanja (*Verification of Payee – VoP*), potencijalnim razvojem nacionalnog rješenja za instant plaćanja na POI i P2P plaćanja, IBAN diskriminacijom kod platnih usluga kreditnih transfera i izravnih terećenja, statusom projekta digitalnog eura i pravnim okvirom za digitalni euro te statusom rada na Prijedlogu Direktive o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu (*Payment Services Directive – PSD3*) i Prijedlogu uredbe o platnim uslugama na unutarnjem tržištu (*Payment Services Regulation – PSR*).

Uredba (EU) 2024/886 u pogledu instant kreditnih transfera u eurima propisuje novu obvezu pružateljima platnih usluga za pružanje usluge kojom se osigurava provjera primatelja plaćanja u slučaju redovnih i instant kreditnih transfera, s ciljem smanjenja broja prijevarnih transakcija i poboljšanja korisničkog iskustva (*VoP* usluga). Predstavnici dionika NOPP-a informirani su o razvoju nacionalnog rješenja za provjeru primatelja plaćanja te potencijalnu mogućnost implementacije specifičnog rješenja za nacionalna plaćanja.

Predstavnici HNB-a istaknuli su važnost cjelovite implementacije instant plaćanja te razvoj nacionalnih rješenja za instant plaćanja male vrijednosti na *point of interaction* (POI) i P2P rješenja i/ili pridruživanje nekoj od europskih inicijativa (*EPI, EuroPA, EMPSA*). Republika Hrvatska trenutno nema nacionalno rješenje za instant plaćanja te se kao i većina država članica oslanja na rješenja, međunarodne kartične sheme i procesore izvan EU-a (*Mastercard i Visa*). Važnost implementacije instant plaćanja iskazana je i u Strategiji Europskog sustava središnjih banaka za plaćanja malih vrijednosti od 22. studenoga 2023. Istaknuto je i da je u današnjem fragmentiranom i digitalnom svijetu ključno podržati nacionalna rješenja za instant plaćanja i ona s paneuropskim dosegom kako bi se osigurala autonomnost, konkurentnost, ekonomska sigurnost i otpornost sustava platnog prometa. HNB je pozvao predstavnike dionika na razmjenu mišljenja i ideja o potrebi razvoja nacionalnog rješenja za instant plaćanja na POI i/ili P2P rješenja te o potrebi povezivanja s nekom od europskih inicijativa s paneuropskim dosegom.

IBAN diskriminacija istaknuta je kao prepreka u iskorištavanju potpunog potencijala jedinstvenog područja plaćanja u eurima (*SEPA – Single Euro Payments Area*). Ona se očituje u sprječavanju platitelja u korištenju vlastitog računa za plaćanje u drugoj SEPA državi (na osnovi drugačije oznake države na početku IBAN-a). Sprječavanje IBAN diskriminacije definirano je i kao cilj strategija plaćanja malih vrijednosti i Europske komisije i Europskog sustava središnjih banaka. Predstavnici HNB-a izvijestili su predstavnike dionika NOPP-a da, iako u Republici Hrvatskoj dosad nisu postojali veći problemi u vezi s IBAN diskriminacijom, postoji potreba za daljnjim podizanjem svijesti o IBAN diskriminaciji i njezinu sprječavanju.

U nastavku sjednice predstavnici dionika NOPP-a informirani su o statusu projekta digitalnog eura i ključnim aktivnostima iduće faze projekta te radu na pravnom okviru za digitalni euro u

Vijeću EU-a. Istaknute su prednosti digitalnog eura za potrošače, trgovce i pružatelje platnih usluga te prezentirani praktični primjeri korištenja digitalnog eura. Na inicijativu HNB-a prihvaćen je prijedlog uspostavljanja radne skupine za potrebe informiranja dionika o digitalnom euru kako bi se omogućila sustavna razmjena informacija o pitanjima koja se odnose na digitalni euro.

Na kraju sjednice predstavnici HNB-a iznijeli su status rada na PSD3 i PSR u Vijeću EU-a te obavijestili predstavnike dionika o potencijalnom datumu početka trijaloga.